

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/5/2015
Identifikačné číslo spisu:	6212010236
Dátum vydania rozhodnutia:	20.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6212010236.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí v zmysle § 382a Trestného poriadku konanom 20. mája 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného A. S. pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 9T 112/2012, o dovolaní, ktoré podal obvinený A. S. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Vladimíra Zvaru, advokáta vo Veľkom Krtíši, proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. októbra 2014, sp. zn. 5To 37/2014, takto

rozhodol:

I.

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. októbra 2014, sp. zn. 5To 37/2014, a konaním, ktoré mu predchádzalo,

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanovení § 321 ods. 1 písm. b/, § 322 ods. 3 Trestného poriadku v neprospech obvineného A. S..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok krajského súdu sa **z r u š u j e**.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Banskej Bystrici sa **p r í k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku obvinený A. S., nar. XX. A. XXXX v P., trvale bytom B., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Banská Bystrica sa **n e b e r i e** do väzby.

Odôvodnenie

Okresný súd Veľký Krtíš rozsudkom z 28. októbra 2013, sp. zn. 9T 112/2012, uznal obvineného A. S. vinným zo spáchania prečinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

1/

dňa 28. januára 2010 vo Veľkom Krtíši na základe žiadosti o poskytnutie príspevku na zriadenie CHD/CHP č. A/2010/10011-1, ako štatutárny zástupca obchodnej spoločnosti MARSHAL SLOVAKIA, s.r.o., IČO: XX XXX XXX, DIČ: XXXXXXXXXX, so sídlom Družstevná 50, 991 25 Čebovce (t. č. sídlo Belina 40, 986 01) uzavrel dňa 29. januára 2010 s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš dohodu č. 005/§56/2010/ŠR o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na základe žiadosti o priznanie postavenie CHD/CHP zo dňa 1. februára 2010 č. A/2010/10035-1 s účinnosťou od 1. februára 2010 mu bolo priznané postavenie CHD/CHP rozhodnutím ÚPSVaR Veľký Krtíš č. A/2010/10035-2 podľa § 56 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách v zamestnanosti v znení neskorších zmien, kde predmetom tejto dohody bolo poskytnutie príspevku na zriadenie CHD/CHP so zamestnaním 8 invalidných dôchodcov v pekárskej dielni a následne predkladal poskytovateľovi ÚPSVaR Veľký Krtíš nepravdivé podklady k preplateniu faktúr a iných úhrad, na základe čoho mu bolo poskytnuté plnenie bez právneho dôvodu a titulu, a to v nasledovnom rozsahu:

a/ dňa 11. marca 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. 6 na sumu 3 593 € ako celkovú cenu práce za 9 zamestnancov za mesiac február 2010, hoci v skutočnosti uvedení zamestnanci nevykonávali v tomto mesiaci žiadnu prácu, a teda nemali nárok na mzdu, dňa 16. marca 2010 došlo k úhrade sumy 3 593 € pre obvineného ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

b/ dňa 12. apríla 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. 8 na sumu 3 593 € ako celkovú cenu práce za 9 zamestnancov za mesiac marec 2010, hoci v skutočnosti uvedení zamestnanci nevykonávali v tomto mesiaci žiadnu prácu, a teda nemali nárok na mzdu, dňa 14. apríla 2010 došlo k úhrade sumy 3 593 € pre obvineného ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

c/ dňa 30. júla 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. 1 na sumu 3 600 € ako celkovú cenu práce za 9 zamestnancov za mesiac apríl 2010, hoci v skutočnosti uvedení zamestnanci nevykonávali v tomto mesiaci žiadnu prácu, a teda nemali nárok na mzdu, dňa 30. augusta 2010 došlo k úhrade sumy 3 600 € pre obvineného ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

d/ dňa 31. marca 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš k úhrade faktúru č. 0293/2010 zo dňa 31. marca 2010 ods. spoločnosti IKE, s.r.o., Slatinka 176, 991 03 Pôtor na sumu 650 € za výrobu reklamných tričiek, šiltoviek pre CHD/CHP, hoci v skutočnosti uvedenú faktúru uhradil pre spoločnosť IKE, s.r.o., Slatinka 176, 991 03 Pôtor až 31. januára 2011, a to vo výške 250 € s tým, že suma 523 € bola dobropisovaná, hoci podľa článku 4 ods. 5 Dohody nešlo o výdavok, ktorý bol zamestnávateľom uhradený pred jeho uplatnením voči úradu, a teda na túto sumu 650 € nemal žiadny nárok, pričom mu bola preplatená 6. mája 2010 ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

e/ dňa 31. marca 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš k úhrade faktúru č. 0289/2010 zo dňa 31. marca 2010 ods. spoločnosti IKE, s.r.o., Slatinka 176, 991 03 Pôtor na sumu 2 201 € hoci v skutočnosti uvedenú faktúru uhradil pre spoločnosť IKE, s.r.o., Slatinka 176, 991 03 Pôtor až 6. septembra 2010, a teda v čase predloženia podľa článku 4 ods. 5 Dohody nešlo o výdavok, ktorý bol zamestnávateľom uhradený pred jeho uplatnením voči úradu, a teda na túto sumu 2 201 € nemal žiadny nárok, pričom mu bola preplatená 6. mája 2010 ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

2/

dňa 22. apríla 2010 vo Veľkom Krtíši na základe žiadosti č. A/2010/12872 o poskytnutie príspevku na zriadenie CHD/CHP, ako štatutárny zástupca obchodnej spoločnosti MARSHAL SLOVAKIA, s.r.o., IČO: XX XXX XXX, DIČ: XXXXXXXXXX., so sídlom Družstevná 50, 991 25 Čebovce (t. č. sídlo

Belina 40, 986 01) uzavrel s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš dohodu č. 018/§56/2010/ŠR o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, na základe žiadosti č. A/2010/14537 o priznanie postavenie CHD/CHP zo dňa 3. mája 2010 mu rozhodnutím ÚPSVaR Veľký Krtíš č. A/2010/14537 zo dňa 22. apríla 2010 s účinnosťou od 1. mája 2010 bolo priznané postavenie CHD/CHP podľa § 56 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách v zamestnanosti v znení neskorších zmien, kde predmetom tejto dohody bolo poskytnutie príspevku na zriadenie CHD/CHP so zamestnaním 9 invalidných dôchodcov v pekárskych dielni a následne predkladal poskytovateľovi ÚPSVaR Veľký Krtíš nepravdivé podklady k preplateniu nákladov na prácu a iné prevádzkové výdavky, na základe čoho mu bolo poskytnuté plnenie bez právneho dôvodu a titulu, a to v nasledovnom rozsahu:

a/ v dňoch 30. júla 2010 a 26. novembra 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš k úhrade fiktívne podklady o výplate miezd pre zamestnancov za obdobie máj - september 2010, ktorí buď v období od 1. mája 2010 do 19. októbra 2010 na prevádzka v Čebovciach vôbec nepracovali, alebo vykonávali práce, ktoré neboli súčasťou dohody č. 018/§56/2010/ŠR, a teda nemohli byť preplatené, a to pre A. D. vo výške 324,22 €, táto v skutočnosti v CHD/CHP nikdy nepracovala, O. A. 257,61 €, tento v skutočnosti pracoval len do mája 2010, Y. G. 794,56 €, tento nepracoval na dohodnutej pozícii robotníka v pekárskych výrobe, ale robil vodiča, A. J. 229 €, suma upravená podľa jej výsluchu, O. A. 1 987,63 €, v CHD/CHP nikdy nepracovala, I. K. 1 887,63 €, pracoval v CHD/CHP len 4 dni, U. D. 505,85 €, v CHD/CHP nikdy nepracovala, A. I. 1 204,11 €, nikdy nepracoval ako robotník v pekárskych výrobe, ale jazdil na kamióny pre obvineného ako fyzickú osobu, J. K. 433,61 €, v skutočnosti v CHD/CHP nikdy nepracovala, Z. S. 780 €, upravené podľa jeho výsluchu, spolu spôsobil škodu pre Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš 8 404 €,

b/ dňa 21. mája 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš k úhrade faktúru č. 101210918 zo dňa 21. mája 2010 od spoločnosti Mediatel, s.r.o., Prešovská 38/B, 821 02 Bratislava na sumu 1 100 €, hoci v skutočnosti uvedenú faktúru uhradil 10. decembra 2010, a teda v čase predloženia faktúry podľa článku 4 ods. 5 Dohody nešlo o výdavok, ktorý bol zamestnávateľom uhradený pred jeho uplatnením voči úradu, a teda na túto sumu 1 100 € nemal žiadny nárok, pričom mu bola preplatená ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš vo výške 1 100 €,

obvinený svojím konaním v oboch bodoch obžaloby spôsobil celkovú škodu vo výške 23 137 € pre ÚPSVaR Veľký Krtíš.

Okresný súd obvinenému A. S. podľa § 225 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2 a § 41 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Trestného zákona súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil na skúšobnú dobu 2 roky.

Súčasne mu podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona uložil trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť na 5 rokov.

Na podklade odvolaní podaných prokurátorom a obvineným A. S. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 21. októbra 2014, sp. zn. 5To 37/2014, podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol tak, že obvineného A. S. uznal za vinného zo zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

1/

dňa 28. januára 2010 vo Veľkom Krtíši na základe žiadosti o poskytnutie príspevku na zriadenie CHD/CHP č. A/2010/10011-1, ako štatutárny zástupca obchodnej spoločnosti Marschall Slovakia, s.r.o., IČO: XX XXX XXX, DIČ: XXXXXXXXXX, so sídlom Družstevná 50, 991 25 Čebovce uzavrel

dňa 29. januára 2010 s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš dohodu č. 005/§56/2010/ŠR o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na základe žiadosti o priznanie postavenie CHD/CHP zo dňa 1. februára 2010 č. A/2010/10035-1 s účinnosťou od 1. februára 2010 mu bolo priznané postavenie CHD/CHP rozhodnutím ÚPSVaR Veľký Krtíš č. A/2010/10035-2 podľa § 56 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách v zamestnanosti v znení neskorších zmien, kde predmetom tejto dohody bolo poskytnutie príspevku na zriadenie CHD/CHP so zamestnaním 8 invalidných dôchodcov v pekárskej dielni a následne predkladal poskytovateľovi ÚPSVaR Veľký Krtíš nepravdivé podklady k preplateniu faktúr a iných úhrad, na základe čoho mu bolo poskytnuté plnenie bez právneho dôvodu a titulu, a to v nasledovnom rozsahu:

a/ dňa 3. februára 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. 1 na sumu 25 000 € za prenájom nebytových priestorov za mesiace február, marec, apríl, máj, jún 2010 s tým, že uvedenú sumu obvinený ako nájomca uhradil pre prenajímateľa A. S. - Marschall, Družobná 994/36, Veľký Krtíš pred uplatnením žiadosti o úhradu platby, hoci v skutočnosti uvedenú sumu obvinený pre prenajímateľa uhradil 8. februára 2010 vo výške 16 500 € a 9. februára 2010 sumu 8 000 € a 8. marca 2010 sumu 500 €, hoci podľa článku 4 ods. 5 nešlo o výdavok, ktorý bol zamestnávateľom uhradený pred jeho uplatnením voči úradu, a teda na túto sumu 25 000 € v čase uplatnenia nároku nemal nárok a zo strany ÚPSVaR Veľký Krtíš došlo k úhrade sumy 25 000 € dňa 5. februára 2010 ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš, zároveň bol tento uplatnený výdavok neoprávnený aj z toho dôvodu, že v období mesiacov február, apríl 2010 sa v CHD/CHP nevykonávali žiadne práce,

b/ dňa 4. februára 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. 2 na sumu 15 000 € za prenájom strojov za mesiace február - apríl 2010, hoci v uvedenom období v CHD/CHP nebola vykonávaná žiadna činnosť a suma 15 000 € bola uhradená 11. februára 2010 pre obvineného ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

c/ dňa 2. marca 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o platby č. 5 na sumu 14 615 € na základe faktúry 1000100006 od firmy HP-Stav G. Z., Šafranova 396/21, Nenince, za opravu priestorov CHD/CHP na ulici Družstevne 14/50, Čebovce, s tým, že uvedené práce mali byť vykonané v čase od 1. februára 2010 do 15. februára 2010, čo sa nezakladalo na pravde, nakoľko práce boli vykonané v mesiaci januára 2010, a teda obvinený v zmysle uzavretej dohody č. 005/§56/2010/ŠR článku 4 ods. 1 nemal nárok na tieto náklady, nakoľko za oprávnené náklady mohli byť považované len tie, ktoré vznikli v súvislosti s dohodou, najskôr v deň podpísania tejto dohody, teda 29. januára 2010 suma 14 615 € bola uhradená 8. marca 2010 ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

d/ dňa 11. marca 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. 6 na sumu 3 593 € ako celkovú cenu práce za 9 zamestnancov za mesiac február 2010, hoci v skutočnosti uvedení zamestnanci nevykonávali v tomto mesiaci žiadnu prácu, a teda nemali nárok na mzdu, dňa 16. marca 2010 došlo k úhrade sumy 3 593 € pre obvineného ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

e/ dňa 12. apríla 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. 8 na sumu 3 593 € ako celkovú cenu práce za 9 zamestnancov za mesiac marec 2010, hoci v skutočnosti uvedení zamestnanci nevykonávali v tomto mesiaci žiadnu prácu, a teda nemali nárok na mzdu, dňa 14. apríla 2010 došlo k úhrade sumy 3 593 € pre obvineného ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

f/ dňa 30. júla 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš žiadosť o úhradu platby č. 1 na sumu 3 600 € ako celkovú cenu práce za 9 zamestnancov za mesiac apríl 2010, hoci v skutočnosti uvedení zamestnanci nevykonávali v tomto mesiaci žiadnu prácu, a teda nemali nárok na mzdu, dňa 30. augusta 2010 došlo k úhrade sumy 3 600 € pre obvineného ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

g/ dňa 31. marca 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš k úhrade faktúru č. 0293/2010 zo dňa 31. marca 2010 od spoločnosti IKE, s.r.o., Slatinka 176, 991 03 Pôtor na sumu 650 € za výrobu reklamných tričiek, šiltoviek pre CHD/CHP, hoci v skutočnosti uvedenú faktúru uhradil pre spoločnosť IKE, s.r.o., Slatinka 176, 991 03 Pôtor až 31. januára 2011, a to vo výške 250 € s tým, že suma 523 € bola

dobropisovaná, hoci podľa článku 4 ods. 5 Dohody nešlo o výdavok, ktorý bol zamestnávateľom uhradený pred jeho uplatnením voči úradu, a teda na túto sumu 650 € nemal žiadny nárok, pričom mu bola preplatená 6. mája 2010 ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

h/ dňa 31. marca 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš k úhrade faktúru č. 0289/2010 zo dňa 31. marca 2010 od spoločnosti IKE, s.r.o., Slatinka 176, 991 03 Pôtor na sumu 2 201 €, hoci v skutočnosti uvedenú faktúru uhradil pre spoločnosť IKE, s.r.o., Slatinka 176, 991 03 Pôtor až 6. septembra 2010, a teda v čase predloženia podľa článku 4 ods. 5 Dohody nešlo o výdavok, ktorý bol zamestnávateľom uhradený pred jeho uplatnením voči úradu, a teda na túto sumu 2 201 € nemal žiadny nárok, pričom mu bola preplatená 6. mája 2010 ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš,

2/

dňa 22. apríla 2010 vo Veľkom Krtíši na základe žiadosti č. A/2010/12872 o poskytnutie príspevku na zriadenie CHD/CHP, ako štatutárny zástupca obchodnej spoločnosti Marschall Slovakia, s.r.o., IČO: XX XXX XXX, DIČ: XXXXXXXXXX, so sídlom Družstevná 50, 991 25 Čebovce uzavrel s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš dohodu č. 018/§56/2010/ŠR o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, na základe žiadosti č. A/2010/14537 o priznanie postavenie CHD/CHP zo dňa 3. mája 2010 mu rozhodnutím ÚPSVaR Veľký Krtíš č. A/2010/14537 zo dňa 22. apríla 2010 s účinnosťou od 1. mája 2010 bolo priznané postavenie CHD/CHP podľa § 56 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách v zamestnanosti v znení neskorších zmien, kde predmetom tejto dohody bolo poskytnutie príspevku na zriadenie CHD/CHP so zamestnaním 9 invalidných dôchodcov v pekárskych dielni a následne predkladal poskytovateľovi ÚPSVaR Veľký Krtíš nepravdivé podklady k preplateniu nákladov na prácu a iné prevádzkové výdavky, na základe čoho mu bolo poskytnuté plnenie bez právneho dôvodu a titulu, a to v nasledovnom rozsahu:

a/ v dňoch 30. júla 2010 a 26. novembra 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš k úhrade fiktívne podklady o výplate miezd pre zamestnancov za obdobie máj - september 2010, ktorí buď v období od 1. mája 2010 do 19. októbra 2010 na prevádzka v Čebovciach vôbec nepracovali, alebo vykonávali práce ktoré neboli súčasťou dohody č. 018/§56/2010/ŠR, a teda nemohli byť preplatené, a to pre A. D. vo výške 324,22 €, táto v skutočnosti v CHD/CHP nikdy nepracovala, O. A. 257,61 €, tento v skutočnosti pracoval len do mája 2010, Y. G. 794,56 €, tento nepracoval na dohodnutej pozícii robotníka v pekárskych výrobe, ale robil vodiča, A. J. 229 €, suma upravená podľa jej výsluchu, O. A. 1 987,63 €, v CHD/CHP nikdy nepracovala, I. K. 1 887,63 €, pracoval v CHD/CHP len 4 dni, U. D. 505,85 €, v CHD/CHP nikdy nepracovala, A. I. 1 204,11 €, nikdy nepracoval ako robotník v pekárskych výrobe, ale jazdil na kamióny pre obvineného ako fyzickú osobu, J. K. 433,61 €, v skutočnosti v CHD/CHP nikdy nepracovala, Z. S. 780 €, upravené podľa jeho výsluchu, spolu spôsobil škodu pre Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš 8 404 €,

b/ dňa 21. mája 2010 predložil ÚPSVaR Veľký Krtíš k úhrade faktúru č. 101210918 zo dňa 21. mája 2010 od spoločnosti Mediatel, s.r.o., Prešovská 38/B, 821 02 Bratislava na sumu 1 100 €, hoci v skutočnosti uvedenú faktúru uhradil 10. decembra 2010, a teda v čase predloženia faktúry podľa článku 4 ods. 5 Dohody nešlo o výdavok, ktorý bol zamestnávateľom uhradený pred jeho uplatnením voči úradu, a teda na túto sumu 1 100 € nemal žiadny nárok, pričom mu bola preplatená ku škode ÚPSVaR Veľký Krtíš vo výške 1 100 €,

obvinený svojím konaním v oboch bodoch obžaloby spôsobil celkovú škodu vo výške 77 752 € pre ÚPSVaR Veľký Krtíš.

Krajský súd obvinenému podľa § 225 ods. 5 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j/ a § 38 ods. 3 Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona obvineného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd obvinenému uložil trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť na dobu 3 rokov.

Súčasne podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie obvineného.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený dovolanie prostredníctvom svojho obhajcu z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, teda že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, § 371 ods. 1 písm. g/, teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v dovolaní poukazoval na rozhodnutie krajského súdu, z ktorého odôvodnenia nie je zrejmé, ako sa súd vysporiadal s dôkazmi produkovanými na súde. Rozsudok je podľa jeho názoru nepreskúmateľný, pretože sa z neho nedá zistiť, prečo odvolací súd nerešpektoval rozhodnutie prvostupňového súdu ani jeho argumentáciu. Z rozhodnutia tiež nie je zrejmé, ako sa súd vysporiadal so skutočnosťou, že jednotliví zamestnanci riadnym a zákonom predpísaným spôsobom potvrdili prevzatie mzdových prostriedkov na výplatných listinách a že pri poskytovaní príspevku úrad práce vedel, že prevádzka ešte nepečie a súhlasil s úhradou nájomného, ktoré úrad práce poskytol vo forme refundácie.

Obvinený ďalej namietal, že nie je možné ho postihovať za to, že v niektorých bodoch došlo k porušeniu zmluvných povinností, keď subvenčný podvod na naplnenie skutkovej podstaty potrebuje úplne inú objektívnu stránku konania, t.j. vylákание dotácie, príspevku na zriadenie a prevádzku chránenej dielne tým spôsobom, že by uviedol do omylu príslušný orgán v otázke splnenia podmienok. V danom prípade však k takémuto konaniu z jeho strany nedošlo. Mal za to, že zo strany poskytovateľa príspevku boli preskúmané všetky podmienky, na základe ktorých mu bol dôvodne poskytnutý príspevok. Samotná skutočnosť, že bol rozsudkom Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 10C 10/2012, zaviazaný vrátiť poskytnutý príspevok, je len dôsledkom toho, že neboli dodržané všetky ustanovenia zmluvy o poskytnutí príspevku, čo však samo o sebe nezakladá potrebu trestnoprávneho postihu.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku obvinený namietal postup odvolacieho súdu, ktorý ho uznal za vinného zo spáchania trestného činu subvenčného podvodu aj zo skutkov pod bodom 1/ písm. a/, písm. b/, písm. c/ uvedených v obžalobe, ktoré však prvostupňový súd pri rozhodovaní o vine obvineného vypustil. Týmto konaním odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu, pretože v tejto časti uznaných skutkov nemal právo podať riadny opravný prostriedok. V tejto súvislosti poukazoval na ustanovenie § 322 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého odvolací súd nemôže uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom oslobodený.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici došlo k porušeniu zákona v ustanovení § 322 ods. 4 Trestného poriadku v spojitosti s § 10 ods. 16 Trestného poriadku a § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona, predmetný rozsudok zrušil a prikázal odvolaciemu súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V doplnení dovolania obvinený rozšíril dôvody dovolania aj o ustanovenie § 371 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku, teda že vo veci konal, alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ktorý však bližšie neodôvodnil. Opätovne poukazoval na to, že konanie, ktoré je opísané vo výrokovej časti napadnutého rozsudku nenaplnia pojmové znaky skutkovej podstaty trestného činu subvenčného podvodu. Uviedol, že krajský súd sa vôbec nezaoberal obsahom dokazovania na hlavnom pojednávaní a vychádzal jedine z obsahu trestného spisu, ktorý nebol prejednaný v rámci kontradiktórnosti na hlavnom pojednávaní.

K dovolaniu sa vyjadrila aj prokurátorka Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš, ktorá považovala dovolanie obvineného za nedôvodné. Poukazovala na to, že tvrdenia obvineného uvedené v dovolaní sú sčasti totožné s dôvodmi odvolania. S uvedenými námietkami sa už zaoberal odvolací súd, pričom s jeho

právnymi závermi sa v plnom rozsahu stotožnila. Podľa názoru prokurátorky nie je naplnený ani jeden dovolací dôvod v zmysle § 371 Trestného poriadku. Obvinený bol v konaní zastúpený obhajcom, vydané rozhodnutie sa neopiera o dôkazy, ktoré by súd nevykonal zákonným spôsobom a rozhodnutie nebolo založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. Preto navrhla, aby najvyšší súd dovolanie obvineného odmietol podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku.

K bodu I. rozsudku:

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou, v lehote a predpísaným spôsobom (§ 369 ods. 2 písm. b/, § 370 Trestného poriadku), pričom boli splnené aj ďalšie podmienky dovolania podľa § 372 až § 374 Trestného poriadku. Dovolací súd preto preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého rozsudku, ako aj správnosť jemu predchádzajúceho konania, a zistil, že bol porušený zákon v neprospech obvineného A. S..

Podľa § 382a Trestného poriadku dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1 Trestného poriadku.

Obvinený uplatnil ako dovolací dôvod § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, pričom namietal postup odvolacieho súdu, ktorý ho uznal za vinného zo spáchania trestného činu subvenčného podvodu aj zo skutkov pod bodom 1/ písm. a/, písm. b/, písm. c/ uvedených v obžalobe, ktoré však prvostupňový súd pri rozhodovaní o vine obvineného vypustil.

Právo na obhajobu každého, proti komu sa vedie trestné stíhanie, je v Trestnom poriadku upravené v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Vyjadruje jeden z právnych princípov, na ktorých je vybudované trestné konanie, a jeho zmyslom je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ako aj prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu a správneho rozhodnutiu.

Právo na obhajobu primárne zahŕňa právo na osobnú obhajobu (§ 34 ods. 1 Tr. por.), právo nechať sa obhajovať obhajcom (§ 34 ods. 1, § 36 Tr. por.), ako aj právo na povinnú obhajobu (§ 37, § 38 Tr. por.). Jednotlivé zložky práva obhajoby v širšom zmysle sú upravené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (rozhodnutie uverejnené pod č. 7 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2011).

Obsahom práva na obhajobu, ktoré je prvkom spravodlivého procesu, je aj možnosť vznášať osobne a prostredníctvom obhajcu námietky proti prvostupňovému rozsudku na odvolacom súde.

Z predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš bol obvinený A. S. uznaný za vinného z prečinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, pričom prvostupňový súd oproti obžalobe vypustil čiastkové skutky označené v obžalobe pod bodom 1/ písm. a/, písm. b/, písm. c/ (čiastkové útoky v napadnutom rozsudku označené pod bodom 1/ písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/ písm. e/ boli v podanej obžalobe označené pôvodne pod bodom 1/ písm. d/, písm. e/, písm. f/, písm. g/, písm. h/).

Na základe odvolania podaného prokurátorom a obvineným, Krajský súd v Banskej Bystrici nariadil verejné zasadnutie na 21. októbra 2014, na ktorom oboznámil predmet konania verejného zasadnutia, odvolania prokurátora a obvineného a udelil slovo na záverečné reči. Po porade senátu vyhlásil predseda senátu rozsudok, podľa ktorého zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a sám rozhodol tak, že obvineného

uznal vinným zo zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona na tom skutkovom základe ako aj prvostupňový súd s tým, že uznal obvineného za vinného aj z ďalších troch čiastkových skutkov, ktoré súd prvého stupňa vypustil z obžaloby bez doplnenia dokazovania.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený, alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd nepostupoval podľa citovaného ustanovenia. V posudzovanej veci nevykonan na verejnom zasadnutí žiadne dôkazy a k zmene skutkového stavu veci dospel len na základe iného hodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa

Povinnosťou odvolacieho súdu podľa § 317 Trestného poriadku je preskúmať zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Odvolací súd môže dôjsť k záveru, že prvostupňový súd nesprávne zistil skutkový stav veci, a to jednak na podklade iného hodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa, jednak na podklade nových dôkazov vykonaných odvolacím súdom.

Pokiaľ odvolací súd skutkový stav zistený súdom prvého stupňa považuje za úplný, avšak ním vykonané dôkazy hodnotí inak, nemôže po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa sám vo veci rozhodnúť, ibaže by dôkazy vykonan v rámci verejného zasadnutia.

Zásada bezprostrednosti a ústnosti (základné zásady dokazovania v trestnom konaní) zaručujú, aby skutkový stav bol hodnotený tým súdom, ktorý dôkazy vykonáva a ktorý je o ich obsahu a vzájomných súvislostiach najlepšie informovaný.

Nedodržanie týchto zásad v podobe tzv. prekvapivého rozhodnutia zvyšuje intenzitu prípadného zásahu do práva obvinenej osoby na spravodlivý proces podľa č. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odvolací súd teda nemôže sám rozhodnúť vo veci rozsudkom, pokiaľ bez vykonania dokazovania mení skutkový stav zistený súdom prvého stupňa len na tom základe, že hodnotí inak dôkazy vykonané pred súdom prvého stupňa. V takom prípade musí vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že skutkové zistenia súdu prvého stupňa sú nejasné, neúplné, alebo vzbudzujúce pochybnosť o ich správnosti, v odôvodnení svojho rozhodnutia môže vytknúť chyby v hodnotení dôkazov, ktorých sa podľa jeho názoru súd prvého stupňa dopustil, môže poukázať na nelogickosť niektorých záverov súdu prvého stupňa, prípadne na to, že niektoré významné okolnosti opomenul súd prvého stupňa zhodnotiť.

V posudzovanej veci postupom odvolacieho súdu, došlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu, pretože v dôsledku zmeny skutkového stavu zo strany odvolacieho súdu obvinený nemal vytvorené podmienky pre plné uplatnenie procesných práv, a teda možnosť podať proti rozhodnutiu riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd so zreteľom na uvedené zistenia zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 21. októbra 2014, sp. zn. 5To 37/2014. Zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Krajskému súdu v Banskej Bystrici, aby vec v potrebnom rozsahu opätovne prerokoval a rozhodol.

Vo vzťahu k ostatným uplatneným dovolacím dôvodom najvyšší súd uvádza, že týmito sa nezaoberal, nakoľko po vrátení veci bude povinnosťou odvolacieho súdu vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a s ohľadom na revízny princíp preskúmať zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku a vyrovnáť sa s obsahom odvolania obvineného.

K bodu II. rozsudku:

Obvinený A. S. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody na základe súdneho rozhodnutia, ktoré bolo v tomto konaní o dovolaní zrušené.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Najvyšší súd podľa vyššie citovaného ustanovenia skúmal, či existuje ďalší dôvod na obmedzenie osobnej slobody obvineného vo forme väzby podľa § 71 Trestného poriadku. Jej dôvody však nezistil, preto rozhodol tak, že obvineného A. S. nezobral do väzby.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.